

De Rechtshistorische Courant – November 2008

Nieuwsbrief rechtsgeschiedenis – november 2008 zie ook: www.rechtsgeschiedenis.be

---

Woord vooraf

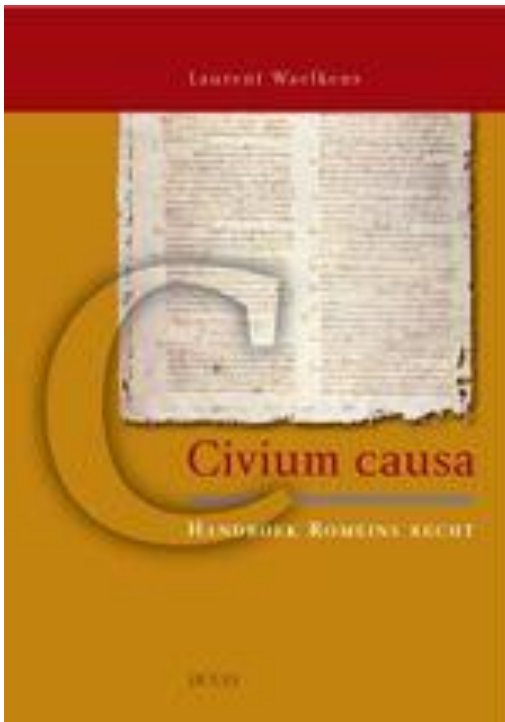
Geachte lezer,

Zoals U hieronder kunt zien is **Laurent Waelkens** zeer actief geweest in de afgelopen weken, want hij is er blijkbaar in geslaagd twee boeken tegelijk te publiceren. De lectuur ervan kunnen we zeer warm aanbevelen omdat Laurent Waelkens een neus heeft voor nieuwe ontwikkelingen in zijn vakgebied. Een kleine persoonlijke getuigenis kan dit illustreren: in 1990 had de oudste van ondergetekenden (D. Heirbaut, *red.*) het voorrecht enkele *privatissima* over Romeins recht te krijgen van Laurent Waelkens. Veel van wat de grote man van het Romeins recht in België daar verkondigde, stond haaks op wat toen algemeen aanvaard werd en enige scepsis leek dan ook gepast. Het onderzoek van de voorbije jaren heeft echter op vele vlakken bevestigd wat Laurent Waelkens met grote durf poneerde en alleen al daarom is ook nu weer de nieuwe versie van zijn handboek een aanrader.

Het hoeft overigens gezegd dat de kwaliteiten van Waelkens ook te danken zijn aan Nederland en aan zijn leermeester Feenstra. Als Belgen zijn we eigenlijk toch wel een beetje jaloers op Nederland dat zoveel schitterende romanisten voortgebracht heeft. Regelmatig duiken wel klachten op over de teloorgang van die grote traditie, maar dat is dan veel meer een verhaal van leerstoelen dan van de onderzoekers zelf. Deze blijven immers nog steeds topkwaliteit afleveren, waarbij ze er zelfs in slagen het Romeins recht naar een nieuw publiek te brengen o.a. door een sterke band met de rechtsvergelijking. Als een van de vele voorbeelden daarvan, verwijzen we graag naar een boek dat we in de vorige nieuwsbrief opgenomen hebben, de bundel *Contracts for a third-party beneficiary. A historical and comparative account*, uitgegeven door Jan Hallebeek en Harry Dondorp.

D. Heirbaut & B. Debaenst

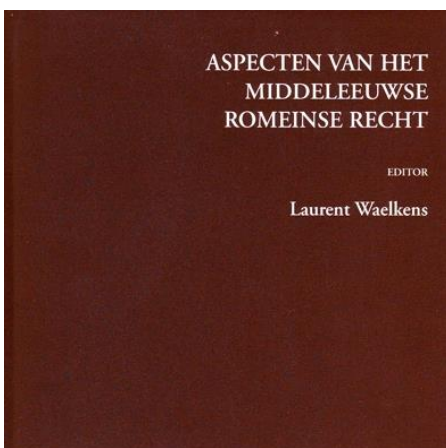
Recente publicaties:

WAEKENS, Laurent, *Civium Causa*, Leuven, Acco, 2008, 384 p., ISBN 978-90334718-89 (€ 33,-)

Het Romeinse recht heeft in alle eeuwen invloed gehad op het maatschappelijk denken en het blijft prominent aanwezig in het Westerse denken. Achter elke maatschappelijke reflex steekt een stukje Romeins recht. De studie van het Romeinse recht is dan ook geen oudheidkunde, maar studie van oud recht en de receptie ervan in het rechtsdenken. Sinds de elfde eeuw wordt het onafgebroken bestudeerd aan de universiteit. In de negentiende en twintigste eeuw werd daarbij de klemtoon gelegd op de gemeenschappelijke wortels van het burgerlijke recht en werden de Romeinse bronnen bekeken vanuit de burgerlijke wetboeken. Vandaag is die studie gericht op het Europese recht. Het gaat niet meer louter over civiele instellingen, maar ook over de receptie en het overnemen van instellingen. *Civium causa* was in 2003 het eerste handboek Romeins recht waarin de

receptie in de middel-eeuwen en de nieuwe tijden de centrale plaats kreeg die zij sinds twintig jaar in de wetenschap van het Romeinse recht bekleedt. De totaal nieuwe aanpak had als gevolg dat er veel ruimte tot verbetering was. In deze tweede editie wordt dezelfde methode gevolgd en worden dezelfde onderwerpen behandeld, maar alles is herbekeken en herschreven. Alle publicaties van de auteur sinds 2003 werden in dit handboek verwerkt. Het gaat over de geschiedenis van het Romeinse recht tot in de nieuwste tijden, over procesvoeren, vermogens en families, erven, goederen, verbintenissen en sociaal-economisch recht. Deze tweede editie richt zich weerom tot studenten en tot juristen die willen bijblijven met de actuele romanistiek.

WAEKENS, Laurent (ed.), *Aspecten van het Middeleeuwse Romeinse Recht*, *Iuris Scripta Historica*, XII, 2008.

Het boek bevat de referaten van het Contactforum van het Comité Rechtsgeschiedenis van 17 februari 2006, met bijdragen van Paola Maffei (Rome), Wolfgang Kaiser (Freiburg), Yves Mausen (Montpellier), Kees Bezemer (Leiden), Laurent Waelkens (Leuven) en Mathias Schmoeckel.

Kalender :

→ woensdag 12 november 2008 : Forum Romanum: Prof. mr. B.C.M. van Erp-Jacobs:

Over costumen en het ius scriptum 'Romanium'

De Bossche rechtsgeleerde Gerard van Soemenen geeft in zijn commentaar op de costumen van 's-Hertogenbosch een rechtsbronnenhiërarchie die uitgaat van de volgorde: gewoonte, plakaten, ius scriptum 'Romanium'. Ook bij vele andere zeventiende- en achttiende-eeuwse auteurs wordt het geleerde recht of ius commune subsidiaire werking toegekend. In de rechtshistorische literatuur wordt echter vaak gesteld dat dit recht in de rechtspraktijk een veel prominentere plaats innam en vooring op het plaatselijke recht.

In haar lezing wil Van Erps-Jacobs ingaan op deze thematiek van de verhouding tussen het ius proprium en het geleerde recht. Hoe 'eigen' waren de in de in art. 1 van de Unie van Utrecht zo gekoesterde privileges, statuten, costumen en usanties en hoe ver was het Romeinse en canonieke recht werkelijk doorgedrongen in de lokale inheemse rechtspraktijk van de zestiende-achttiende eeuw?

Prof. mr. B.C.M. van Erp-Jacobs hield op 5 september j.l. haar inaugurele rede in Tilburg als bijzonder hoogleraar namens de Stichting Oud Vaderlands Recht. Trix van Erp-Jacobs studeerde Nederlands recht aan de Katholieke Hogeschool Tilburg en was na haar afstuderen daar werkzaam als universitair docent en universitair hoofddocent. Zij volgde daarnaast lessen aan de Rijks Archiefschool en doceerde zelf vele jaren aan deze opleiding. In 1986 promoveerde zij op een proefschrift over /Justitie en politie in 's-Hertogenbosch voor 1629. De bestuursorganisatie van een Brabantse stad/. Naast diverse bestuursfuncties in de sfeer van de (rechts)geschiedenis en de (gerechtelijke) archiefwereld publiceert zij vooral op het terrein van de rechtspraakgeschiedenis, staatsrechtsgeschiedenis en lokale en regionale rechtsgeschiedenis.

U wordt graag ontvangen in de vertrouwde Faculteitskamer, zaal A 101, Oudemanhuispoortcomplex op de gebruikelijke tijd: 18.15 uur.

Na afloop wordt met de spreker gegeten in de Academische Club. De aanmelding vooraf voor het diner kan via e-mail _eh7@xs4all.nl of telefonisch 020 6622467.

→ vrijdag 14 november 2008 : studiedag Brussel

De pers is vrij... Digitalisering en online ontsluiting van Belgische kranten uit de 19de en 20ste eeuw

In het kader van het programma voor de digitalisering van de collecties van de federale wetenschappelijke instellingen zijn de Koninklijke Bibliotheek (KBR) en het Studie- en documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA) in 2007 begonnen met de digitalisering van de Belgische pers van 1830 tot 1950 en de clandestiene en gecensureerde pers uit beide wereldoorlogen.

Op dit ogenblik zijn meer dan één miljoen pagina's gedigitaliseerd. De digitalisering is erop gericht deze kranten voor een zo ruim mogelijk publiek ter beschikking te stellen en nieuwe, meer performante onderzoekstechnieken mogelijk te maken. Internet is daarvoor bij uitstek geschikt. Het online ter beschikking stellen van de inhoud van de gedigitaliseerde kranten roept echter een aantal juridische vragen op: welke beperkingen legt het auteursrecht op? Welke rechten kunnen gebruikers en bibliotheken en documentatiecentra laten gelden? Stelt de privacywetgeving geen problemen?

Deze vragen staan centraal op de studiedag. Juristen en andere specialisten voeren er het woord. De studiedag is tevens de gelegenheid om het digitaliseringsproject toe te lichten.

Verder wordt een overzicht gegeven van een aantal binnen- en buitenlandse voorbeelden en wordt ingegaan op de vraag welke meerwaarde digitalisering precies biedt voor de gebruiker van de krant. De studiedag wil een status quaestionis opmaken en oplossingen aanreiken die bruikbaar zijn voor bibliotheken en documentatiecentra. Er is dan ook veel ruimte voor discussie voorzien.

De studiedag is gratis en staat open voor alle geïnteresseerden. Ieder spreekt de eigen taal en er is simultaanvertaling Frans-Nederlands/Nederlands-Frans voorzien.

Programma

09.00 u. Onthaal

09.30 u. Inleiding door Patrick Lefèvre (KBR) en Rudi Van Doorslaer (SOMA)

VOORZITTER VAN DE OCHTENDSESSIE: Rudi Van Doorslaer

09.45 u. La consultation des « vieux journaux ». Comment ? Pourquoi ? Par qui ?

Marc D'Hoore (KBR)

10.10 u. Krantendigitalisering door uitgevers, bibliotheken en documentatiecentra

Dirk Luyten (SOMA)

10.35 u. Pauze

11.00 u. Le projet fédéral de numérisation de la presse belge

Alain Goossens (KBR)

11.25 u. Vrije pers? De digitalisering van de clandestiene en gecensureerde kranten uit de

Eerste en

Tweede Wereldoorlog

Jan Laplasse (SOMA)

11.50 u. Discussie

12.15 u. Middagpauze

VOORZITTER VAN DE NAMIDDAGSESSIE: Patrick Lefèvre

13.15 u. La Bibliothèque royale de Belgique à l'ère du numérique : quelle liberté et quelles responsabilités ?

Stéphane Hoebeke (RTBF)

13.40 u. Digitalisering van historische kranten en privacywetgeving

Jan Vansevenant en Erik Van Hove (Privacycommissie)

14.05 u. Pauze

14.20 u. Presse quotidienne belge: démarches électroniques et défense de leur commercialisation dans

le respect des droits d'auteur

Philippe Nothomb (Journaux Belges Francophones)

14.45 u. Innovations concertées dans la gestion des droits moraux et patrimoniaux attachés à la numérisation et à l'exploitation de vastes répertoires de l'écrit et des images fixes

Frédéric Young (SACD-SCAM)

15.10 u. Bibliothèques numériques : le cadre légal belge

Mélanie Guerreiro (FOD Economie)

15.35 u. Auteursrecht versus gebruiksrecht bij digitalisering van kranten

Joris Deene (advocaat Storme, Leroy, Van Parys - Universiteit Gent)

16.00 u. Debat onder leiding van Bruno De Wever (Universiteit Gent)

17.00 u. Receptie

Praktisch

Datum: Vrijdag 14 november 2008

Plaats: Koninklijke Bibliotheek van België, Auditorium Lippens, Keizerslaan 2, 1000 Brussel

Inschrijving: via www.kbr.be of op het nummer 02 519 53 00

Meer informatie:

Koninklijke Bibliotheek van België

02 519 53 00

pr@kbr.be

Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij

02 556 92 12

jan.laplasse@cegesoma.be

→ Edinburgh Roman Law Group / The Center for Legal History Edinburg:

21 november 2008: José Luis Alonso (professor of Roman Law, University of San Sebastian) : *Hypallagma* or Law without Lawyers

26 november 2008: James Lee (lecturer in Law, University of Birmingham) : *Confusio*: Developing English Private Law through reference to Roman Law

vrijdag 12 – zaterdag 13 december 2008: congress: "From Casus to Regula: The Creation of Ius Commune

Legal reasoning in the Civil-law systems has its origins in the *regulae* or general principles distilled by medieval jurists from the texts of the sixth-century compilation of Roman law produced by authority of the eastern Roman emperor Justinian. It was the development of these principles that permitted creation of a medieval common law. In the centuries between the start of systematic teaching of the Digest and Codex and the work of Bartolus and Baldus, medieval jurists systematised the casuistic Roman material into a system of principles. Little research has been done on the methods employed by medieval jurists to transform the existing branches of Roman, customary, and feudal law into the *ius commune*. This conference will be concerned with the mechanics of this method of legal thought. It will investigate the manner in which legal doctrine developed in the high Middle Ages between the time of the rediscovery of the Digest in eleventh-century Italy and the rise of the *ius commune* as presented in the works of fourteenth-century Italian jurists such as Bartolus de Saxoferrato and his pupil Baldus de Ubaldis. It will do so by examining in detail their methods of argumentation and analysis. It will thereby recount the intellectual history of the development of the *ius commune* as the jurists took the casuistic Roman texts and distilled them into principles of law. It will not be concerned with broad surveys of areas of law, nor will it reduce the mechanics of legal reasoning to abstract theories.

The focus of this conference will be on private law, since much work has been done in other disciplines on the relationship between political theory and public law in medieval Europe. It will consist of a number of sessions organised around the traditional classifications of private law, e.g. family law, property law, contract law. Each area of law will be assigned to one or more specific speakers who will present a paper on a specific topic within the larger area of private law to demonstrate the manner in which medieval jurists contributed to the formation of the *ius commune*. They will not attempt a survey of the area, but in a detailed study will examine the development of juristic reasoning. Although the use of traditional classifications of private law in this conference may seem anachronistic, since much of medieval legal scholarship of the period was based on a text by text analysis of Roman legal scholarship rather than a coherent commentary on a specific area of law, it is hoped that the arrangement of sessions according to this structure might provide interesting insights into medieval legal scholarship and the origin of western legal thought.

Verdere info: http://www.law.ed.ac.uk/conferences/casus_to_regula/

➔ **maandag 1 december 2008: Rechtshistorische Causerieën – Gent:**

Bram Delbecque: *De lange schaduw van de Grondwet: persmisdrijven en perswetgeving, 1831-1914*

Toegang gratis, aanvang om 16u, verwittigen van uw komst bij de Gentse Bram: bram.vandael@ugent.be

➔ **woensdag 10, donderdag 11 en vrijdag 12 december: Belgisch Nederlands Rechtshistorisch Congres te Louvain-la-Neuve**

Wij maken van de gelegenheid gebruik om U nogmaals te wijzen op het Belgisch-Nederlands Rechtshistorisch Congres dat dit jaar doorgaat te Louvain-la-Neuve van woensdag 10 december tot en met vrijdag 12 december. Gelieve deze data na te kijken in uw agenda, want in het verleden waren hier enige misverstanden rond! Meer details over het congres zelf kunt U vinden op de volgende website: <http://www.fltr.ucl.ac.be/FLTR/HIST/CHDJ/colIBNL.htm>

→ vrijdag 12 december 2008 : Colloquium Comité Rechtsgeschiedenis:

*Nationale grondwettelijke tradities
en de vorming van een Europese constitutionele ordening*

National Constitutional Traditions and European Constitutionalisation

Al de lezingen en worden in het Engels gehouden.
All papers will be presented in English.

- 14:15 Welkom en presentatie van het thema (A. Wijffels)
14:30 A. Lyon (Plymouth): *The Unwritten Constitution of the UK and the European Constitution*
15:00 M. Troper (Paris): *The French Constitutional Tradition and the Debate Around a European Constitution*
15:30 B. Pieroth (Münster): *The German Constitutional Experiences and the Formation of a European Constitutional Order*
16:00 Pauze
16:20 L. Lacché (Macerata): *The Italian Constitutional Tradition and the Debate Around a European Constitution*
16:50 A. Kinneging (Leiden): *The Dutch Constitutional Tradition and the Debate Around a European Constitution Before, During and After the Referendum on the Draft European Constitution*
17:20 Discussie (moderator: A. Wijffels)
18:00 Slot

Koninklijke Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten

Hertogsstraat 1, 1000 Brussel

BELANGRIJKE OPMERKING: De ochtendzitting van het Belgisch-Nederlands colloquium in Louvain-la-Neuve is zo gepland dat iedereen de tijd zal hebben om nog in Louvain-la-Neuve een middagmaal te nuttigen, en vandaar de Academie in Brussel te bereiken. Zo kunnen Vlaamse en Nederlandse deelnemers aan het colloquium in Louvain-la-Neuve dit jaar het colloquium van het Comité Rechtsgeschiedenis bijwonen zonder extra reistijd of een extra dag te moeten uittrekken naast het Belgisch-Nederlands colloquium. Als dat geen meevaller is! ☺

Vacatures:

Prof. Jan Dumolyn, Department of Medieval History, University of Ghent, is looking for a PhD-student to work on a 4 year-project on the late medieval political elites of the *Brugse Vrije* (Franc of Bruges), the rural district around the city of Bruges in the county of Flanders. It will be a social history of the aldermen and officers of the Franc making use of prosopography, medieval archeology and the study of material culture. Candidates should have an M.A in medieval or early modern history with excellent results and be able to read (medieval) Dutch and French or be willing to intensively study these languages. Please send a letter of application and your CV to Jan Dumolyn, Vakgroep Middeleeuwse Geschiedenis, Universiteit Gent, Blandijnberg 2, 9000 Gent, before 15 November 2008.

Prof. dr. Jan Dumolyn
Vakgroep Middeleeuwse Geschiedenis, Universiteit Gent
Blandijnberg 2, 9000 Gent,
32-9-2644023
Jan.Dumolyn@UGent.be

Weetjes

On-line, vous avez dit en ligne?

Onze Franse collega's worstelen al meer dan een jaar met het opzetten van een elektronisch rechtshistorisch tijdschrift. Het was allemaal veelbelovend begonnen, met verschillende buitenlandse bijdragen over de stand van het rechtshistorisch onderzoek en onderwijs in diverse landen... maar de Franse bijdragen zelf zijn nooit uit de startblokken geraakt. Intussen blijkt het ook moeilijk om een onthaalstructuur voor het (doodgeboren?) geesteskind te vinden. Clio & Themis, zoals het tijdschrift zou heten, had al nochtans niet alleen een naam, maar ook een logo. Collega Jean-Louis Halpérin heeft er dan toch met veel plichtsbewustzijn voor gezorgd dat de buitenlandse bijdragen die al maanden in de motteballen op betere tijden (of althans een groter élan van Franse rechtshistorici) wachtten, voor een ruimer publiek toegankelijk zouden zijn: de bijdragen kunnen via een "voorlopige versie" geconsulteerd worden op

www.ens.fr/droit/spip

...waar U moet klikken op "Revue électronique Clio et Themis", en verder op de aparte bijdragen van de vlijtige buitenlandse correspondenten die wèl hun stuk hadden ingeleverd. Voor de anderen zou hier een rubriek "name and shame" passen, maar daarvoor moet men wellicht op andere blogs gaan zoeken.

Gratis publicaties

Een aantal publicaties van de Commissie voor de uitgave van de Geschiedenis der Nederlandse Rechtswetenschap (van de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen) is door de voormalige uitgever, die de voorraad niet langer wilde bewaren, ter beschikking van het Bestuur van de Commissie gesteld om daar naar goedvinden mee te handelen. Wij hebben besloten de publicaties gratis aan te bieden aan belangstellenden die bereid zijn ze te komen (laten) ophalen in de Juridische Bibliotheek van de Universiteit Leiden (Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden). Van de in de hieronder volgende lijst genoemde delen en afleveringen van de Geschiedenis der Nederlandse Rechtswetenschap is een variërend aantal nog ter beschikking (tevens wordt aangeboden een publicatie van de Commissie voor Rechtsgewoonten van de Akademie). De oude stelregel 'wie het eerst komt, het eerst maalt' zal van toepassing zijn. Bestellingen kunnen worden gedaan bij Robin de Jong, Afdeling Rechtsgeschiedenis, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden (e-mail: dejongrobin@gmail.com).

R. Feenstra, voorzitter / M. Ahsmann, secretaris

Geschiedenis der Nederlandse Rechtswetenschap

- Deel I (1937) KOLLEWIJN (R.D.), Geschiedenis van de Nederlandse wetenschap van het internationaal privaatrecht tot 1880
FRUIN (Th.A.), Geschiedenis van de wetenschap van het Nederlands burgerlijk procesrecht na 1811
- Deel II
Afl. 2 (1942) DE MONTÉ VERLOREN (J.Ph.), Geschiedenis van de wetenschap van het strafrecht en strafprocesrecht in de Noordelijke Nederlanden vóór de Codificatie
Afl. 3 (1956) POMPE (W.P.J.), Geschiedenis der Nederlandse strafrechtswetenschap sinds de Codificatie-Beweging
- Deel V
Afl. 1 (1956) LICHTENAUER (W.F.), Geschiedenis van de wetenschap van het handelsrecht in Nederland tot 1809
Afl. 2 (1956) PITLO (A.), De geschiedenis der notariële wetenschap
Afl. 3 (1968) VAN OVEN (A.), Geschiedenis van de wetenschap van het handelsrecht in Nederland in de 19e eeuw
- Deel VI (1963) LANGEMEIJER (G.E.), De wijsbegeerte des rechts en de encyclopaedie der rechtswetenschap sedert 1880
- Deel VII Bibliografie Nederlandse rechtswetenschap tot 1811
Afl. 1 (1984) [Leiden] AHSMANN (M.) en FEENSTRA (R.), Bibliografie van hoogleraren in de rechten aan de Leidse Universiteit tot 1811
Afl. 2 (1993) [Utrecht] AHSMANN (M.), Bibliografie van hoogleraren in de rechten aan de Utrechtse Universiteit tot 1811
Afl. 3 (2003) [Franeker] FEENSTRA (R.), Bibliografie van hoogleraren in de rechten aan de Franeker Universiteit tot 1811

Bijdragen en mededelingen van de Commissie voor Rechtsgewoonten van de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen

- Deel II (1961) BAKKERS (R.), Rechtsgewoonten betreffende de handelskoop [ook verschenen als proefschrift Leiden]

Catalogus Collectie Meijers

De Universiteitsbibliotheek Leiden heeft haar voorraad van de *Catalogue des imprimés de la Collection Meijers* (publié par les soins de Robert Feenstra, Leiden – Zwolle 1980, XXIV + 479 p.), die ook de voormalige uitgevers niet langer wilden bewaren, ter beschikking gesteld van ondergetekenden. Wij hebben besloten de exemplaren gratis aan te bieden aan belangstellenden die bereid zijn ze te komen (laten) ophalen in de Juridische Bibliotheek van de Universiteit Leiden (Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden). De oude stelregel ‘wie het eerst komt, het eerst maalt’ zal van toepassing zijn. Bestellingen kunnen worden gedaan bij M.C.I.M. Duynstee, Afdeling Burgerlijk recht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden (e-mail: m.c.i.m.duynstee@law.leidenuniv.nl).

R. Feenstra / M.C.I.M. Duynstee

Met vriendelijke groeten,

Dirk Heirbaut
Bruno Debaenst
M.m.v.
Chris Coppens
Frederik Dhondt
Margreet Duynstee
Sjoerd Faber
Rik Opsommer

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze lijst laten verspreiden of wilt U dat een collega of vriend aan deze lijst toegevoegd wordt, mail dan naar een van de editors:

Dirk.heirbaut@ugent.be
Bruno.debaenst@ugent.be
s.faber@rechten.vu.nl
archieff@ieper.be
M.C.I.M.Duynstee@law.leidenuniv.nl
e.c.coppens@planet.nl

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be

Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 300 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, wilt U dat dan laten weten door een e-mailtje naar:

Dirk.heirbaut@ugent.be

Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden.

Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.